

Kanta-Hämeen soten valtionapuhankkeiden poliittinen seurantaryhmä

Esityslistamateriaali, 25.3.2021 kokous

Esityslista

1. Kokouksen avaus
2. Tilannekatsaus kansalliseen sote-reformiin
3. Esivalmistelun tilanne Kanta-Hämeessä
4. Tuoreet sosiaali- ja terveydenhuollon strategiat sekä kansallinen Lapsistrategia ja sen toimeenpano
5. Muut asiat
6. Kokouksen päättäminen

2. Tilannekatsaus kansalliseen sote-reformiin - **lainvalmistelu**

Valiokuntakuulemiset

- STM:n viesti alueille on, että toimeenpanoa on syytä valmistella jo; tavoiteaikataulu tällä hetkellä pitää.

Selvitykset

- Maakuntaveroa selvittänyt komitea totesi, että veron käyttöönoton tarpeellisuutta tulisi arvioida siinä vaiheessa, kun hyvinvointialueiden rahoitusmallin toimivuudesta on saatu riittävästi kokemusta ja jos tehtäväkenttää mahdollisesti olennaisesti laajennetaan. Tällöin tulisi tarkastella laajasti julkisen sektorin tehtäviä, rahoitusta ja veronsaajien asemaa.
- Monikanavarahoituksen purkamisen valmisteluryhmät on asetettu syksyllä 2020 ja tähän liittyvä selvitystyö on käynnissä

Lakiesitykset ja muut asiakirjat

- Niin sanottu Sote100 -esitys eli sote-uudistuksesta johtuvat muuhun lainsäädäntöön tehtävät tekniset muutokset oli lausuttavana helmikuussa. Lausuntoja saapui 162, joista on julkaistu yhteenveto. Valtaosalla lausunnon antajista ei ollut tähän lakipakettiin huomautettavaa.
- Lisäksi uudistukseen liittyviä keskeisiä käsitteitä on voinut kommentoida 19.3. saakka.

2. Tilannekatsaus kansalliseen sote-reformiin – **toimeenpanon tilanne**

- Sosiaali- ja terveysministeriö sekä valtionvarainministeriö valmistelevat parhaillaan toimeenpanosuunnitelmaa hyvinvointialueiden valmistelun käynnistämisestä
- Kansallinen toimeenpanon esivalmistelu käynnistyy vaiheittain mm. kansallisen verkostotyön kautta.
- Valtioneuvosto on myös ryhtynyt suunnittelemaan syksyn hyvinvointialueneuvotteluja osana hallituksen esityksen mukaista alueiden ohjausprosessia
- Pelastustoimen osalta on käynnistetty verkostotyö alueellisen valmistelun tukemiseksi sisäministeriön koordinoimana. Lisäksi sisäministeriö valmistelee vastineita eduskuntakuulemisissa esiin nostettuihin huomioihin liittyen hallituksen esitykseen. Lisäksi valtioneuvosto kartoittaa parhaillaan ensihoidon järjestämistä eri alueilla.

2. Tilannekatsaus kansalliseen sote-reformiin – rahoitusarviot

Väliaikaisvalmistelun (2021-2022) rahoitus

Hyvinvointialueiden toiminnan ja käynnistämisen valmistelun rahoitusta varten on asetettu työryhmä 30.6.2021 saakka. Tämä työryhmä valmistelee rahoitusesityksen väliaikaisvalmistelulle (vate) 2021-2022.

Asetus avustusten myöntämisestä, maksamisesta ja käytöstä lausuntokierrokselle arviolta pääsiäisenä, minkä myötä työryhmä laatii ns. virallisohteet avustuksen käytöstä

Muutuskustannukset

Uudistuksen muutuskustannusten arviointi meneillään ministeriöiden välillä, minkä jälkeen asian käsittely siirtyy eduskuntaan.

Tulevien hyvinvointialueiden rahoitus

Uudet laskelmat hyvinvointialueiden ja kuntien rahoituksesta julkaistaan kevään aikana. Rahoituslaskelmissa pyritään huomioimaan Covid-19 epidemian vaikutukset.

3. Esivalmistelun tilanne Kanta-Hämeessä

Valmistelutilanne Kanta-Hämeessä

Hallituksen esityksen aikataulu tiukka
ns. sirpalemaakunnalle

- Alueella tiedostetaan, että Kanta-Hämeen kaltaisen alueen on syytä valmistautua siihen, että tarvittaessa väliaikaisvalmistelu voi aloittaa työnsä ripeästi
- Täysimääräinen toimeenpano voidaan aloittaa vasta lakien hyväksymisen jälkeen

Yhteiset päätökset tehty
esivalmistelusta ja työ käynnissä

- Alueen yhteinen soten valtionapuhankkeiden poliittinen seurantaryhmä todennut helmikuussa, että maakunnassa on tarve siirtyä ns. esivalmisteluvaiheeseen
- Esivalmistelun käynnistämispyyntö sekä valmistelutyöryhmän nimeämispyyntö on ollut käsittelyssä kunnissa ja kuntayhtymissä maaliskuun aikana

Toteutus kevään aikana

- Suunnittelutyö toteutetaan kuntien ja kuntayhtymien sekä pelastuslaitoksen nimeämän valmistelutyöryhmän toimesta
- Valmistelun tuki Kanta-Hämeen sote-rakennehankkeesta

Sote-palveluita kehitetään jo yhteisesti

- Esivalmistelun rinnalla viedään eteenpäin soten valtionapuhankkeita (Tulevaisuuden sosiaali- ja terveyskeskus sekä sote-rakennemuutostuote), jotka käynnistyneet jo viime vuoden puolella koko Kanta-Hämeen alueella
- Yhteistyöllä tuetaan myös esivalmistelua

Kuka valmistelelee?

Valmistelutyöryhmän jäsenet*

Organisaatio	Varsinainen jäsen	Varajäsen
Forsan kaupunki	Kaupunginjohtaja Jari Kesäniemi, 2. varapuheenjohtaja	Talusojohtaja Timo Finning 1.4.
Hausjärven kunta	Perusturvajohtaja Teija Suorsa-Salonen	Hallintopäällikkö Pekka Suhonen
Hattulan kunta	Hyvinvointijohtaja Kati Honkanen	Sosiaalipalvelupäällikkö Anitta Leinonen
Humppilan kunta	Kunnanjohtaja Jyri Sarkkinen	Hallintojohtaja Matias Penttinen
Hämeen liitto	Kehitysjohtaja Matti Lipsanen	Yhteysjohtaja Jouko Ylipaavalniemi
Hämeenlinnan kaupunki	Apulaiskaupunginjohtaja Juha Isosuo, puheenjohtaja	kaupunginjohtaja Timo Kenakkala
Janakkalan kunta	sosiaali- ja terveystalouden johtaja Päivi Niiranen	talous- ja hallintopäällikkö Mauno Matikainen
Jokioisten kunta	Kunnanjohtaja Jukka Matilainen 1.4.	Hallinto- ja talousjohtaja Mika T. Rantala
Kanta-Hämeen sairaanhoitopiiri	Sairaanhoitopiirin johtaja Seppo Ranta	Hallintojohtaja Miia Luukko
Lopen kunta	Vs. perusturvajohtaja Anne Hintsala	Talous- ja hallintojohtaja Jenny Saarela
Riihimäen kaupunki	Kaupunginjohtaja Jere Penttilä, 1. varapuheenjohtaja	sosiaali- ja terveysjohtaja Jouni Sakomaa
Riihimäen seudun terveyskeskuksen ky	Yhtymäjohtaja Jussi Savola	Johtajaylilääkäri Jarmo Lappalainen
Tammelan kunta	Kunnanjohtaja Kalle Larsson	Sivistystoimenjohtaja Pekka Lintonen
Ypäjän kunta	Kunnanjohtaja Tatu Ujula	Sivistysjohtaja Minna Nouko
Kanta-Hämeen pelastuslaitos	Pelastuspäällikkö Petri Talikka	Valmius- ja turvallisuuspäällikkö Ari Saarinen

*perustuen päätöksiin ja päätösehdotuksiin 15.3.

- Kunnat ja kuntayhtymät nimeävät edustajansa valmistelutyöryhmään
- Valmistelun sihteeristö meneillään olevasta valtionapuhankkeesta
- Työryhmän kokoonpanoa voidaan tarvittaessa täydentää (mm. henkilöstön edustajat)

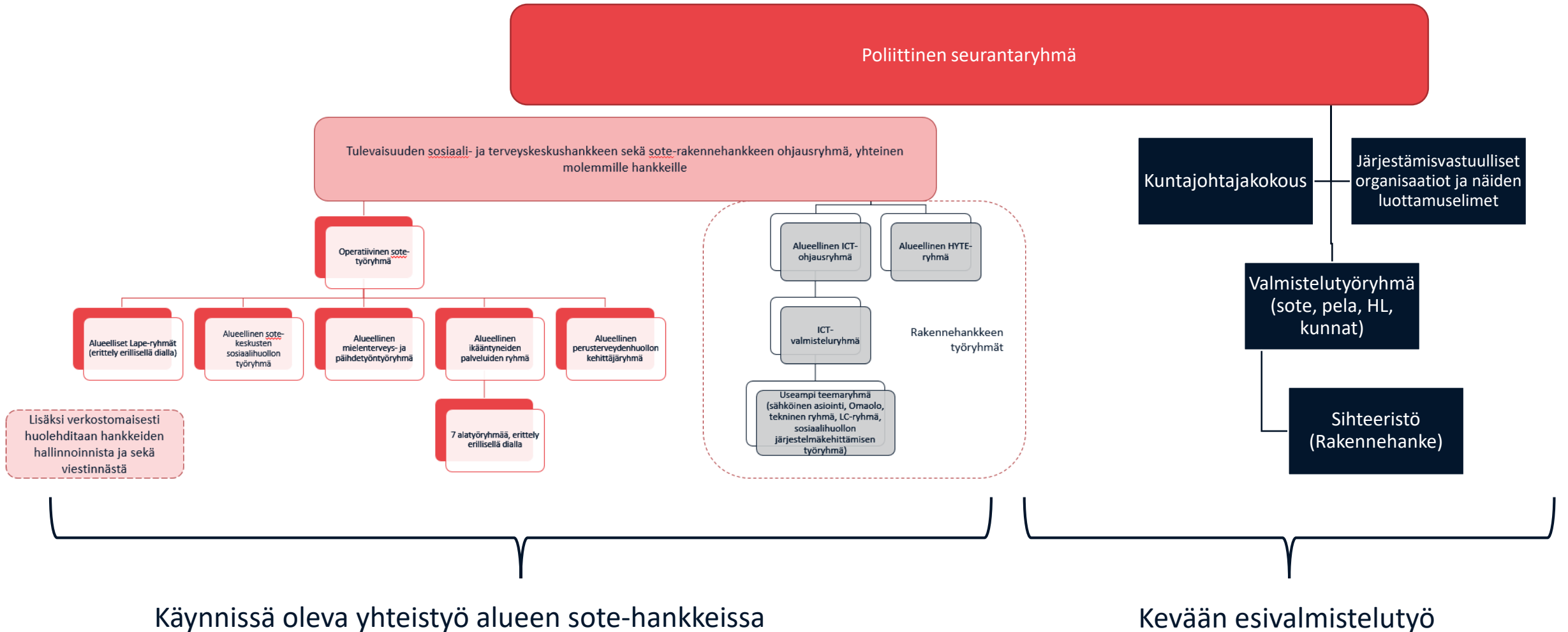
Esivalmisteluvaiheen ohjaus ja viestintä

1. Esivalmisteluvaiheen työstä vastaavat valmistelutyöryhmän jäsenet, jotka vievät säännöllisesti suunnittelutyön käsiteltäväkseen edustamaansa organisaatioon
2. Lisäksi valmistelutyöryhmä vie valmistellun aineiston säännönmukaisesti käsiteltäväksi kunnanjohtajakokouksiin
 - Pelastustoimen osalta valmistelutyö esitellään kunnanjohtajakokouksessa, joka toimii pelastustoimen neuvottelukuntana
3. Kanta-Hämeen sote-valtionapuhankkeiden poliittinen seurantaryhmä toimii valmistelutyön poliittisena seurantaryhmänä ennen väliaikaisen valmistelutoimielimen asettamista
4. Jokaisesta kokouksesta laaditaan lisäksi tiedote

Esivalmisteluvaiheen ohjausrakenne

Valmistelutyöryhmän päätökset 22.3. järjestäytymiskokouksesta

Järjestäytyminen

- Valittiin työryhmän puheenjohtajaksi Hämeenlinnan apulaiskaupunginjohtaja Juha Isosuo, 1. varapuheenjohtajaksi Riihimäen kaupunginjohtaja Jere Penttilä ja 2. varapuheenjohtajaksi Forssan kaupunginjohtaja Jari Kesäniemi. Kokousten sihteerinä toimii Niina Haake.
- Todettiin valmistelutyöryhmän tehtävät sekä työskentelytapa. Todettiin, että valmistelutyöryhmän kokoonpanoa voidaan laajentaa läsnäolo-oikeuden omaavien edustajien osalta valmistelutyöryhmän päätöksellä.

Kevään työsuunnitelma

- Valmistelutyöryhmä hyväksyi etenemissuunnitelman kevätkaudelle 2021.

Esivalmistelun vahvistaminen kevään ajaksi

- Valmistelutyöryhmä päätti esittää Hämeen liitolle Jukka Lindbergin palkkaamista esityksen mukaisesti osa-aikaiseksi muutosjohtajaksi esivalmistelutyön vahvistamiseksi.
- Valmisteluryhmä nimesi Kanta-Hämeen edustajat valtioneuvoston vetämiin aluelähtöisiin työryhmiin

Mitä kevään aikana valmistellaan?

1. Laaditaan suunnitelma siitä välttämättömästä väliaikaisvalmistelusta, joka on toteutettava hyvinvointialueelle siirryttäessä
2. Ehdotus väliaikaisen valmistelutoimielimen (VATE) kokoonpanosta ja ohjauksesta
3. Ehdotus väliaikaisen valmistelutoimielimen asettajasta ja asettamiseen liittyvästä päätöksenteosta.

Suunnitelma ei sisällä mitään strategista tai poliittista päätöksentekoa vaativaa suunnittelua, joka kuuluu nykyjärjestäjien tehtäviin. Hyvinvointialueen poliittista linjausta edellyttävät päätökset ovat luonnollisesti tulevan aluevaltuuston päätäntävaltaa.

Päätökset VATEn asettamisesta tehdään lakiesityksen mukaisten toimijoiden toimesta myöhemmässä vaiheessa, väliaikaisen valmistelutoimielimen asettajan näin pyytäessä.

Prosessin edistäminen Kanta-Hämeessä kevään 2021 aikana

- Väliaikaisvalmistelun työsuunnitelma kootaan maalis-huhtikuun aikana rakennehankkeen toimesta ja kokonaisuuksia arvioidaan säännöllisesti valmistelutyöryhmän kokouksissa työn edetessä.
- Väliaikaisen valmistelutoimielimen kokoonpanoa, ohjausta ja asettamista käsitellään valmisteluryhmän huhti- ja toukokuun kokouksissa. Suositukset asettamisesta on hyvä saada riittävällä tasolla toukokuun loppuun mennessä, jos asettamispyynnöt halutaan toimittaa organisaatioihin ennen kesälomakautta.
- Kevään aikana sovitaan lisäksi väliaikaisvalmistelun aikaisen valmistelutoimiston rekrytointiperiaatteista, jotta valmistelun ripeä käynnistyminen voidaan turvata.
- Aineisto kootaan pääsääntöisesti ppt- muotoiseksi dokumentiksi sisältäen erillisen liitteen työmääräarvioista ja aikataulusta. Lisäksi tuotoksena syntyy asettamispyyntö.

Valmisteluryhmän kevään kokoussaikataulu

Valmistelutyöryhmän kokousagenda, luonnos	Valmistelutyöryhmä	Kuntajohtajakokous	Poliittinen seurantaryhmä
Epävirallinen kokous, esivalmistelupyynnön muotoilu	8.2.	9.2.	
		9.3.	(Poliittiset piirijärjestöt 17.3.)
- Järjestäytymiskokous - Pohjustus kevään tehtäviin, periaatelinjaukset työskentelytavasta sekä työsuunnitelman rakenteen ja sisältöjen hyväksyminen - Katsaus valmisteilla oleviin asioihin.	22.3.		25.3.
- Työsuunnitelman käsittely - VATEn luonnos ja linjaukset - Katsaus valmisteilla oleviin asioihin.	16.4.	13.4.	
- Työsuunnitelman käsittely - VATEn asettamiseen liittyvät linjaukset - Katsaus valmisteilla oleviin asioihin.	7.5.	11.5.	26.5.
- Työsuunnitelman hyväksyminen, käytännön kysymykset sekä tarvittaessa muut asiat - Katsaus valmisteilla oleviin asioihin.	11.6.	15.6.	Arvioidaan luottamuselinten järjestäytymisen tilanteen mukaan

Kevään yhteiset tehtävät

- **Palvelujen kehittäminen:** Soten valtionapuhankkeiden eteenpäinvienti
- **Valmistautuminen hyvinvointialueen valmisteluun:** Esivalmistelun eteenpäinvienti
- **Kokonaisnäkemys ja kehittämisen turvaaminen:** Soten kehittämisen jatkorahoituksesta huolehtiminen ja koordinointi kokonaisuudeksi

4. Tuoreet sosiaali- ja terveydenhuollon strategiat

Mielenterveysstrategia 2020-2030

- Tavoitteena on turvata mielenterveystyön jatkuvuus ja tavoitteellisuus

Mielenterveysstrategiassa on viisi painopistealuetta:

1. Mielenterveys pääomana
2. Lasten ja nuorten mielenterveyden rakentuminen arjessa
3. Mielenterveysoikeudet
4. Ihmisen tarpeiden mukaiset, laaja-alaiset palvelut
5. Hyvä mielenterveysjohtaminen

Itsemurhien ehkäisyohjelman vuosille 2020-2030

- Itsemurhien ehkäisyohjelma vuosille 2020–2030
- Sisältää 36 ehdotusta toimenpiteiksi itsemurhakuolemien estämiseksi maassamme
- Laskua määrissä on jo tapahtunut ja suuntaa halutaan vahvistaa/turvata
- Jokaisen asiakokonaisuuden sisältämien toimenpiteiden toteutumista ja vaikuttavuutta seurataan erikseen indikaattoreiksi kerättävän tiedon avulla
- <https://julkaisut.valtioneuvosto.fi/handle/10024/162053>

Itsemurhien ehkäisyohjelman vuosille 2020-2030

Itsemurhien ehkäisy vaatii nyt tehostamista ja lisää uusia keinoja. Itsemurhien ehkäisyohjelma vuosille 2020–2030 sisältää 36 ehdotusta toimenpiteiksi itsemurhakuolemien estämiseksi maassamme. Jokaisen asiakokonaisuuden sisältämien toimenpiteiden toteutumista ja vaikuttavuutta seurataan erikseen indikaattoreiksi kerättävän tiedon avulla.

Päihde- ja riippuvuusstrategia

Mielenterveysstrategia ohjaa myös päihdepalvelujen kehittämistä. Siinä ehdotetut päihteitä koskevat toimenpiteet sovitetaan yhteen alkoholi-, tupakka-, huume- ja rahapelipolitiikan kanssa, ja ne täydentävät Ehkäisevän päihdetyön toimenpideohjelmia. Vuoteen 2025 asti voimassa oleva Ehkäisevän päihdetyön toimintaohjelma tukee kunnissa ja alueilla tehtävää lakisääteistä työtä.

- Hallitusohjelman päihteisiin ja riippuvuuksiin liittyvät kirjaukset kootaan *päihde- ja riippuvuusstrategian* alle
- Päihde- ja riippuvuusstrategian on ollut valmistelussa Sosiaali- ja terveysministeriön kokoamassa pyöreässä pöydässä, meiltä mukana on ollut päihde- ja mielenterveystyömme asiantuntija Christa Ahonen
- Strategia julkaistaan 16.4.2021
- <http://www.paihdeasiamies.fi/>

Muutama nosto Kanta-Hämeestä

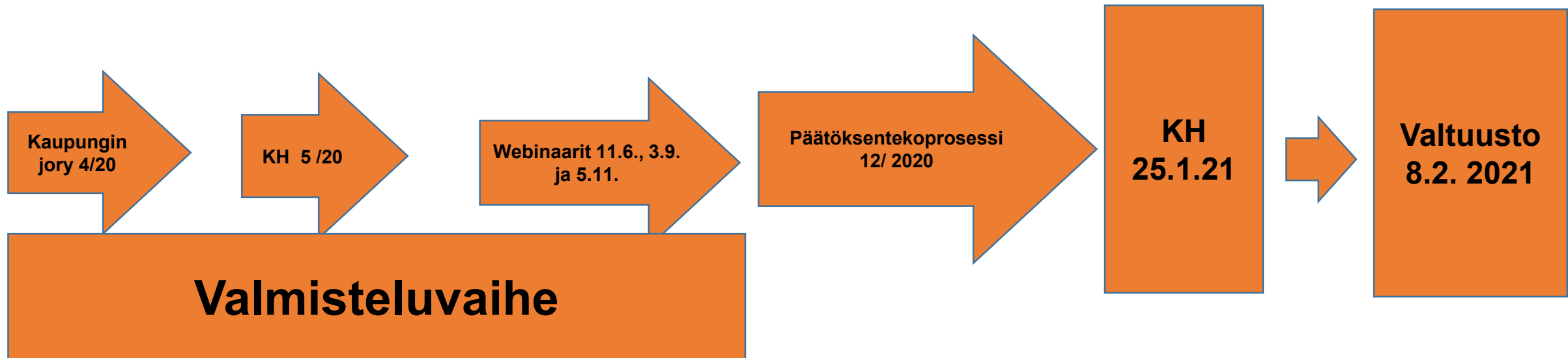
- Kaksi painopisteenostoa: mielenterveyden johtamisen tärkeys sekä lasten ja nuorten mielenterveyden tukeminen
- Lapsilla mielenterveyden pulmia näkyy 10-15% ikäluokasta, jotka ovat tyypillisesti pojilla: adhd, käytös- ja uhmakkuushäiriöitä; tytöillä: ahdistusta kuten eroahdistus.
- Nuorilla taas ikä tuo esiin uudenlaisia haasteita ensi kertaa elämässä. Nuorten mielenterveyden häiriöiden yleisyys on noin 20-30% ikäluokasta. Nuorilla korostuvat depressiot, ahdistus, päihdehäiriöt sekä syömishäiriöt. (Mauri Marttunen, Ormel ym 2014, Marttunen & Kaltiala-Heino 2019, Karlsson ym 2006)
- Tulevaisuuden sote-keskushankkeessa on aloitettu esim. mielialaoireisiin liittyvän IPC-menetelmän jalkauttaminen perustason työhön.
- Nuorisopsykiatria koostaa vuosittain katsauksen Kanta-Hämeen tilanteeseen. Tiina Tuominen nosti esiin erityisesti jatkuvan kasvun lähetteiden määrissä (2016 vuodesta kasvua 60%). Tämä haastaa nuorille tärkeää oikea-aikaista hoidon saatavuutta. Lisäksi tarvittaisiin yhteistyötä Kanta-Hämeeseen perustettavien lastensuojelulaitosten suunnittelussa. Sijoitetut nuoret tarvitsevat paljon mielenterveyden tukea ja hoitoa. Laitoksia on perustettu 10 Kanta-Hämeeseen, ja paine näkyy nuorisopsykiatriassa.
- Tarvitsemme jatkuvasti tietoon perustuvaa arviointia palveluiden johtamisen tueksi, jotta saamme saatavuuden kuntoon.

Lapsistrategia

- Perustuu tietoon ja tutkimukseen sekä edistää lapsenoikeuksien sopimuksen toimeenpanoa
- Kirjattuna lasten ja nuorten hyvinvoinnin ja oikeuksien toteutumisen nykytila sekä keskeiset tavoitteet ja toimenpiteet niiden edistämiseksi
- Hallitus sitoutuu arvioimaan päätösten lapsivaikutuksia, edistämään lapsibudjetointia, lasten hyvinvoinnin tietopohjan vahvistamista sekä lasten ja nuorten osallisuutta
- Lapsen oikeuksien sopimus on lapsistrategian pohjana
- <https://stm.fi/lapsistrategia>

Lapsiystävällinen Hämeenlinna –ohjelma

- NUVA
- SIHY jory
- SOTE jory
- Uppsalatalon tiimi

Lapsiystävällinen Hämeenlinna -ohjausryhmä

Ohjausryhmä

- Timo Viitanen pj.
- Helena Lehtonen 1. vpj.
- Veera Jussila 2. vpj.
- Jukka Sorvari
- Lulu Ranne
- Kylli Kylliäinen
- Irma Taavela
- Kari Saarinen Linnan kehitys
- Sari Nikula Mannerheimin lastensuojeluliiton Hämeen piiri
- Pirjo Seulamo Hämeenlinnan seudun 4H-yhdistys
- Juha Liedes Lasten liikunnan tuki
- Mari Pinomäki NUVA
- Iina Tokola NUVA
- Tarja Majuri
- Jukka Lindberg
- Päivi Raukko
- Markku Rimpelä
- Veera Antikainen
- Jari Pekuri

Projektiryhmä

- Tarja Majuri
- Jukka Lindberg
- Päivi Raukko
- Markku Rimpelä
- Marika Paasikoski-Junninen
- Mika Mäkelä
- Elina Oja
- Veera Antikainen
- Jari Pekuri

Lapsiystävällinen Hämeenlinna -ohjelma

- Lapsiystävällinen Hämeenlinna -ohjelmatyö nojaa valmisteilla olevan kansallisen lapsistrategian tapaan Lapsen oikeuksien sopimuksen (LOS) lähtökohtiin
- Lapsen oikeuksien sopimuksen lisäksi ohjelma hyödyntää Lapsen aika, Kohti kansallista lapsistrategiaa 2040 – raporttia
- UNICEFin Lapsiystävällinen kunta –malli
- Ohjelma linkitetään myös kaupunkistrategiaan ja muihin ohjelmiin ja suunnitelmiin
- Ohjelma osaltaan tukee horisontaalista SIHYSOTE-yhteistyötä hakee ratkaisua lasten ja perheiden hyvinvoinnin parantamiseen sekä lastensuojelun asiakkuuksien vähentämiseen.
- Ohjelman tavoite: Hämeenlinna on lapsiystävällinen kaupunki

”LAPSET JA NUORET TÄRKEIN INVESTOINTIKOHDE”

- Miten näkyy palveluissa?

Oikea-aikaisuus
Kohtaamiseen panostaminen
Ihmisiin investoiminen
Palveluiden tarveperustaisuus
Uskottavat resurssit
Tilojen terveellisyys ja turvallisuus
Tulevaisuuteen satsaaminen
Terveellisten elämäntapojen tukeminen
Jokaiselle sopivat tulevaisuudenpolut
Turvallisuuden tukeminen
Kasvun vuosien tukeminen
Kaupunkia tehdään lapsille ja nuorille

”TOIMIVAT LAPSIPERHEPALVELUT OVAT YKSI STRATEGISISTA KIVIJALOISTA”

- Mistä pidettävä kiinni, mitä kehitettävä?

Välittämisen ilmapiiri
Johtaminen
Lyhytnäköiset säästöt eivät kannattavia
Palveluiden helppo saatavuus
Taloudellinen panostus toimeentulon ongelmien ratkaisemiseksi
Vanhemmuuden tuki
Oma työntekijä
”Sopiva” laatu
Hyvinvoinnin lähteitä arkeen
Tuetaan lapsia ja nuoria olemaan aktiivisia toimijoita
Lapset puheeksi kaikissa palveluissa
Varhaisen vuorovaikutuksen tukeminen
Yhtäläiset mahdollisuudet kasvuun, kehitykseen, oppimiseen, hyvinvointiin
Yhden luukun palvelu
Sosiaalinen yhdenvertaisuus
Osallisuus
Lasten oikeuksien vaaliminen
Henkilöstön osaaminen
Kestävä elämäntapa

Lapsiystävällinen Hämeenlinna –ohjelman ohjausryhmän näkemyksiä siitä mitä tarkoitetaan sillä kun todetaan että: ”Lapset ja nuoret tärkein investointikohde” ja ”Toimivat lapsiperhepalvelut ovat yksi strategisista kivijaloista”

ILMIÖLÄHTÖISYYS

- **Onnellisuus**

- **Toimeentulon vaikeudet haastavat pärjäämisen**

Onnellisuus

- Lapsiystävällinen Hämeenlinna – ohjelman keskeiseksi teemaksi on nostettu hämeenlinnalaisten lasten ja nuorten onnellisuus
- Onnellisuuden teema on liitetty viiteen hyvinvoinnin osa-alueeseen
 - oppiminen, ihmissuhteet, terveys, osallisuus ja turvallisuus
 - Hyvinvoinnin osa-alueet on poimittu Jouni J. Välijärven toimittamasta julkaisusta *Edellytykset kasvuun, oppimiseen ja osallisuuteen kaikille*.
- Onnellisuus-käsite on määritelty hämeenlinnalaisten lasten ja nuorten haastattelujen perusteella
- NUVAn lausunto

Toimeentulon vaikeudet haastavat pärjäämisen

- Onnellisuuden rinnalle ohjelmaan nostettiin Unicefin uusista kestävästä kehityksen tavoitteista köyhyyden poistaminen
 - Köyhyys on maailmanlaajuinen ongelma, joka tuntuu myös Suomessa
- Samaan aikaan kun yleinen tulotaso on Suomessa noussut, on lapsiperheiden köyhyys moninkertaistunut
- Lapsiköyhyys on yleisintä yhden huoltajan perheissä sekä monilapsisissa perheissä
- SOTKANET:n tilastojen mukaan Suomessa viimeisen kymmenen vuoden aikana lasten pienituloisuusaste on ollut jatkuvasti 12 prosentin tuntumassa (Hämeenlinnassa yli 10 prosenttia)
 - Samalla ajanjaksolla Hämeenlinnassa toimeentulotukea saavien lapsiperheiden määrä on noussut 5 prosenttia
- Kehityskulku on selvä uhka lapsen hyvinvoinnille ja sosiaalisille suhteille

Strategisista lähtökohdista tekemiseen hyvinvoinnin osa-alueet huomioon ottaen

Strategiasta tekemiseen

**Horisontaalisen
(SIHY SOTE)
yhteistyön
tavoitteet**

**Kaupunkirakenteen
lapsiystävälliset
tavoitteet**

”Hyvä kaupunkiympäristö
lapselle on hyvä kaikille”.

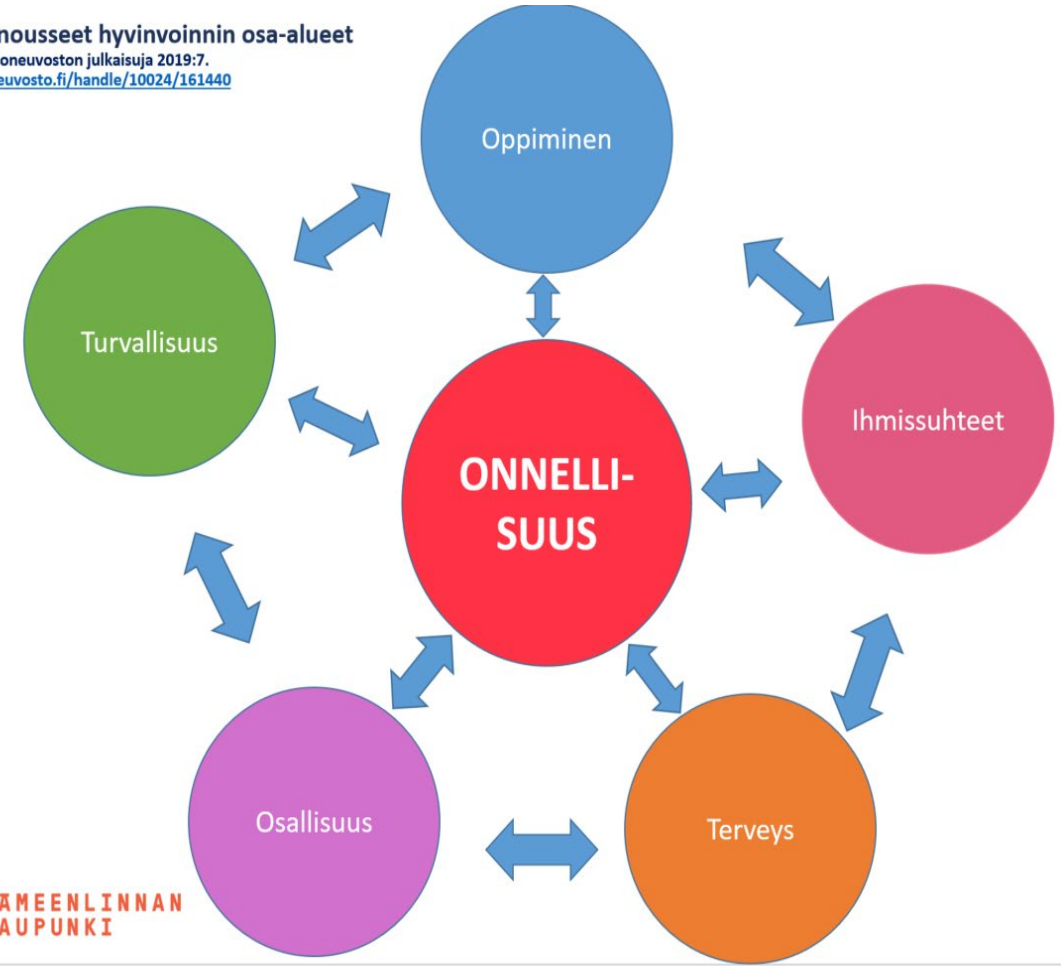
**SIHY:n tavoitteita ja
painopisteitä lasten
ja nuorten
hyvinvoinnin
vahvistamiseksi**

**SOTE-toimialan
tavoitteita ja
painopisteitä**

Onnellisuutta edistävät hyvinvoinnin osa-alueet

- Välijärven raportissa julkaistut hyvinvoinnin osa-alueet liitettiin onnellisuutta määrittäviksi tekijöiksi
- Hyvinvoinnin osa-alueet linkitettiin THL:n kouluterveyskyselyn indikaattoritietoihin soveltuvin osin
 - Seuranta
 - Vaikutukset
- Ohjelman yhteydessä rakennettiin raportointityökalu, jonka avulla voidaan tarkastella lasten ja nuorten tilannetta hyvinvoinnin osa-alueiden kautta
 - Raportointityökalun taustalla oleva data päivittyy vuosittain
 - Raportointityökalun avulla saadaan myös näkymä
 - Lasten määrän kehityksestä Hämeenlinnassa
 - Palveluiden käytöstä
 - Lapsiperheiden toimeentulon haasteet
 - Mistä liikkeelle? kysymyspatteristo

Tutkimuksessa nousseet hyvinvoinnin osa-alueet
STM & OKM 2019. Valtioneuvoston julkaisuja 2019:7.
<http://julkaisut.valtioneuvosto.fi/handle/10024/161440>

Onnellisuuden kokonaiskuvan seuraaminen

Alla on lyhyt kuvaus siitä mistä näkökulmasta hyvinvoinnin osa-alueita tarkastellaan.

Oppiminen

- Kasvu ja oppimista tapahtuu jatkuvasti ja kaikkialla, koko elämänkaaren ajan. Tässä ohjelmatyössä oppiminen rajataan tarkoittamaan vain akateemisia taitoja

Ihmissuhteet

- Läheiset ja turvalliset aikuiset ovat lasten ja nuorten turvallisuuden ja hyvinvoinnin perusta

Terveys

- Terveydellä tarkoitetaan tässä ohjelmatyössä sekä psyykkistä että fyysistä terveyttä

Osallisuus

- Lapset ja nuoret huomioidaan heidän arkisessa elämänpiirissään ja päätöksenteossa

Turvallisuus

- Kaikki lapset ja nuoret voivat hyvin ja elävät turvallisissa kasvu ja oppimisympäristöissä

Raportointityökaluun pääsee alla olevasta linkistä.

<https://hameenlinna.shinyapps.io/lapsiystavallinenhml/>

Raportointityökalun yleisnäkymä hyvinvoinnin osa-alueiden kautta

HÄMEEN LIITTO
Regional Council of Häme

Asiantuntijuus
intohimona.